

ARUANNE

Siseturu Ühtlustamise Ameti eelarveaasta 2013 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ameti vastustega

(2014/C 442/39)

SISSEJUHATUS

1. Alicantes asuv Siseturu Ühtlustamise Amet (edaspidi „amet“) loodi nõukogu määrusega (EÜ) nr 40/94 ⁽¹⁾, mis tühistati ja asendati määrusega (EÜ) nr 207/2009 ⁽²⁾. Ameti ülesandeks on rakendada kaubamärke ja tööstusdisainilahendusi reguleerivaid liidu õigusakte, mis annavad ettevõtetele õiguse ühtsele kaitsele kogu Euroopa Liidu territooriumil ⁽³⁾.

KINNITAVAT AVALDUST TOETAV TEAVE

2. Kontrollikoja auditi lähenemisviis koosneb analüütilistest auditiprotseduuridest, tehingute otsesest testimisest ning ameti järelevalve- ja kontrollisüsteemide peamiste kontrollimehhanismide hindamisest. Lisaks kasutatakse vajaduse korral teiste audiitorite tööst saadud auditi tõendusmaterjali ning analüüsitakse juhtkonna esitisi.

KINNITAV AVALDUS

3. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 sätetele auditeeris kontrollikoda:

- a) ameti raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb finantsaruannetest ⁽⁴⁾ ja eelarve täitmise aruannetest ⁽⁵⁾ 31. detsembril 2013. aastal lõppenud eelarveaasta kohta,
- b) raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust.

Juhtkonna kohustused

4. Juhtkond vastutab ameti raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest ning aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest ⁽⁶⁾:

- a) juhtkonna kohustused seoses ameti raamatupidamise aastaaruandega hõlmavad finantsaruannete koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks vajaliku sisekontrollisüsteemi kavandamist, rakendamist ja käigushoidmist nii, et neis ei esineks pettusest või vigadest tingitud olulisi väärkajastamisi; komisjoni peaarvepidaja vastu võetud raamatupidamiseskirjadel ⁽⁷⁾ põhinevate asjakohaste arvestuspõhimõtete valimist ja rakendamist; arvestushinnangute koostamist, mis on asjaolusid arvestades mõistlikud. Juhataja kiidab ameti raamatupidamise aastaaruande heaks pärast seda, kui peaarvepidaja on selle kogu olemasoleva teabe põhjal koostanud ning lisanud teatise, milles ta muu hulgas kinnitab, et omab piisavat kindlust selle kohta, et raamatupidamise aastaaruanne annab ameti finantsolukorra kohta kõikides olulistes aspektides õige ja õiglase ülevaate;
- b) alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks ning usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte järgimiseks on juhtkond kohustatud kavandama, rakendama ja käigus hoidma mõjusat ja tõhusat sisekontrollisüsteemi, mis hõlmab piisavat järelevalvet ja asjakohaseid meetmeid eeskirjade eiramise ja pettuse ärahoidmiseks ning vajaduse korral õiguslikke menetlusi valesti makstud või kasutatud vahendite tagasinõudmiseks.

⁽¹⁾ EÜT L 11, 14.1.1994, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 78, 24.3.2009, lk 1.

⁽³⁾ II lisas esitatakse teavitaval eesmärgil ameti pädevuse ja tegevuse kokkuvõte.

⁽⁴⁾ Finantsaruanded sisaldavad bilanssi ja tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

⁽⁵⁾ Need koosnevad eelarve tulemiaruandest ja selle lisast.

⁽⁶⁾ Siseturu Ühtlustamise Ameti eelarvekomitee määruse nr CB-3-09 artiklid 38 ja 43.

⁽⁷⁾ Komisjoni peaarvepidaja vastu võetud raamatupidamiseskirjad põhinevad Rahvusvahelise Arvestusekspertide Föderatsiooni koostatud rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel (IPSAS) või vajaduse korral Rahvusvahelise Arvestusstandardite Nõukogu koostatud rahvusvahelistel arvestusstandarditel (IAS)/rahvusvahelistel finantsaruandlusstandarditel (IFRS).

Audiitori kohustused

5. Kontrollikoja kohustuseks on esitada oma auditi põhjal ameti eelarvekomiteele kinnitav avaldus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse ja selle aluseks olevate tehingute⁽⁸⁾ seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Kontrollikoda viib auditi läbi kooskõlas IFACi rahvusvaheliste auditeerimisstandardite ja eetikanormidega ning INTOSAI kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste standarditega. Nende standardite kohaselt peab kontrollikoda auditi planeerima ja läbi viima viisil, mis annab talle piisava kindluse selle kohta, et ameti raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi ja selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed.

6. Auditi käigus viiakse läbi protseduure auditi tõendusmaterjali kogumiseks aruandes esitatud summade ja andmete ning alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Valitud protseduurid sõltuvad audiitori otsustusest, mis põhineb riskihinnangul, et aruanne võib sisaldada pettusest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi ning alustehingute mittevastavust Euroopa Liidu õigusraamistikust tulenevatele nõuetele. Asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks võtab audiitor nimetatud riski hindamisel arvesse raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise seonduvaid mistahes sisekontrollimehhanisme, samuti alustehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks rakendatud järelevalve- ja kontrollisüsteeme. Audit hõlmab ka arvestuspõhimõtete asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

7. Kontrollikoda on seisukohal, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane kinnitava avalduse esitamiseks.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta

8. Kontrollikoja hinnangul kajastab ameti raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes aspektides õiglaselt ameti finantsolukorda 31. detsembri 2013. aasta seisuga ning ameti finantstulemusi ja rahavooge lõppenud aastal vastavalt ameti finantsmääruse sätetele ja komisjoni peaarvepidaja vastu võetud raamatupidamiseeskirjadele.

Arvamus raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

9. Kontrollikoja hinnangul on ameti 2013. aasta 31. detsembril lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tehingud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

10. Järgnevad kommentaarid ei sea kontrollikoja arvamus kahtluse alla.

KOMMENTAARID EELARVE HALDAMISE KOHTA

11. Tühistatud ülekandmiste summa suurenes 4,2 miljonilt eurolt (13 %) 2012. aastal 6 miljoni euroni (16 %) 2013. aastal. Peamiselt oli selle põhjuseks liikmesriikide ametitega sõlmitud toetuslepingute alusel hüvitatavate kulude prognoositust väiksem summa (1,9 miljonit eurot 2012. aastal ja 3,8 miljonit eurot 2013. aastal). See näitab, et riiklikelt ametitelt on vaja koguda aasta lõpus täpsemaid andmeid tegelike kulude kohta.

12. Kulukohustustega seotud 2013. aasta assigneeringute määr moodustas 98–89 % kõigist assigneeringutest, mis näitab, et juriidilised kohustused võeti õigeaegselt. 2014. aastasse üle kantud kulukohustustega seotud assigneeringute määr oli kõrge II jaotises (halduskulud) – 23,9 miljonit eurot (28 %) ning III jaotises – 13,3 miljonit eurot (38 %). II jaotise puhul tulenes ülekandmiste suur osakaal mitmeaastastest lepingutest, mis peamiselt puudutasid ameti uue hoone ehitust ning kavakohaselt 2013. aasta lõpus tellitud IT-arendusi ja teenuseid/varustust, mille eest tuli tasuda alles 2014. aastal. III jaotise ülekandmised on peamiselt seotud riiklike asutustega sõlmitud koostöölepingutega, mille väljamaksetaotluste esitamise tähtaeg on alles 2014. aastal, ning 2013. aasta viimastel kuudel tellitud tõlketeenustega, mille eest tuli tasuda alles 2014. aastal.

MUUD KOMMENTAARID

13. Ametil on olemas talitluspidevuse kava ja avariitaasteplaan, milles pannakse paika ligi 25 ülesannet, mida peavad täitma valves olevad töötajad. Kuigi ameti eelarvekomitee kiidab igal aastal heaks eelarveassigneeringud hüvitisteks valveaja eest, ületab 2013. aastal makstud summa (402 458 eurot) märgatavalt hüvitiste summa, mida maksavad teised ametid, kes peavad tagama pideva teenuse.

⁽⁸⁾ Siseturu Ühtlustamise Ameti eelarvekomitee määruse nr CB-3-09 artiklid 91 ja 95.

EELMISTE AASTATE KOMMENTAARIDE PÕHJAL VÕETUD MEETMED

14. Kontrollikoja eelmiste aastate kommentaaride põhjal võetud parandusmeetmete ülevaade on esitatud *I lisa*.

IV auditikoda, mida juhib kontrollikoja liige Milan Martin CVIKL, võttis käesoleva aruande vastu 8. juuli 2014. aasta koosolekul Luxembourgis.

Kontrollikoja nimel

president

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

I LISA

Eelmiste aastate kommentaaride põhjal võetud meetmed

Aasta	Kontrollikoja kommentaar	Parandusmeetme võtmise seis (lõpetatud/pooleli/alustamata/ei kohaldata)
2011	Kontrollikoda leidis mitmeid puudusi ameti ja Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskuse vahel sõlmitud 2011. aasta teenustaseme kokkuleppes. Amet allkirjastas kokkulepe 20. juunil 2011 ning vastavalt selle artiklile 10 hakkas see kehtima alates 1. jaanuarist 2011. Kokkulepet hakati rakendama enne selle allkirjastamist. Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskuse nõudel tegi amet kompensatsioonimakse summas 1,8 miljonit eurot ⁽¹⁾ . Lisaks kinnitati makse ilma eelarvelise kulukohustusega ja seda katvate assigneeringutega ⁽²⁾ .	ei kohaldata
2011	Amet peab parandama põhivara haldamist. Ameti arendatud immateriaalse põhivara raamatupidamiskord ja teave kulude kohta ei olnud usaldusväärne.	lõpetatud
2011	Ametil oli seisuga 31. detsember 2011 raha summas 520 miljonit eurot (2010. aastal 495 miljonit eurot). Eelarvekomitee poolt 2010. aastal heaks kiidetud rahapoliitika kohaselt hoiti raha viie liikmesriigi üheksas pangas.	lõpetatud Kontrollikoda märgib aga, et ameti käsutuses on endiselt suures koguses raha.
2012	2011. aastast 2012. aastasse üle kantud kulukohustustega seotud assigneeringute 31,9 miljoni euro suurusest summast tühistati 2012. aastal 4,16 miljonit eurot (13%). Sellest 1,93 miljonit eurot oli seotud liikmesriikidega sõlmitud koostöölepingutega, mille puhul ei kasutatud ära kõiki neile eraldatud summasid.	ei kohaldata
2012	2012. aastal oli kulukohustustega seotud assigneeringute üldine kasutusmäär 93%, mis näitab, et kulukohustused võeti õigeaegselt. 2013. aastasse üle kantud kulukohustustega seotud assigneeringute summa oli aga suur – 36,7 miljonit eurot (19% kõigist kulukohustustega seotud assigneeringutest). Sellest 21,7 miljonit eurot oli seotud II jaotisega (halduskulud) ja 14,1 miljonit eurot III jaotisega (tegevuskulud). Ülekandmise kõrge määra peamine põhjus oli arvete hiline laekumine 2012. aastal tarnitud kaupade ja teenuste eest. II jaotise puhul tulenes ülekandmise suur osakaal ka mitmetest mitmeaastastest lepingutest seoses ameti uue hoone ehitusega (6,09 miljonit eurot) ja IT-arenduste hankega (7,67 miljonit eurot). III jaotise ülekandmised on suures osas seotud liikmesriikidega sõlmitud koostöölepingutega, mille väljamaksetaotluste esitamise tähtaeg on alles 2013. aastal (8,13 miljonit eurot). Lisaks telliti 2012. aasta viimastel kuudel tõlketeenuseid (5,43 miljonit eurot), mille eest tuli tasuda alles 2013. aastal.	ei kohaldata

⁽¹⁾ Kokkuleppe kohaselt oli miinimumsumma 16,3 miljonit eurot. 2011. aastal osutatud teenuste kogusumma oli 14,5 miljonit eurot.

⁽²⁾ Makse tehti 2012. aasta eelarvest.

II LISA

Siseturu Ühtlustamise Amet (Alicante)

Pädevus ja tegevus

<p>Aluslepingust tulenevad liidu pädevusvaldkonnad</p> <p>(Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 36 ja 56)</p>	<p>Kaupade vaba liikumine</p> <p>[–] keelud või piirangud tööstus- ja kaubandusomandi kaitsmiseks ei kujuta endast [–] suvalise diskrimineerimise vahendit või liikmesriikidevahelise kaubanduse varjatud piiramist.</p> <p>[–] liidu piires keelatakse teenuste osutamise vabaduse piirangud liikmesriikide kodanike suhtes, kes asuvad mõnes teises liikmesriigis kui see isik, kellele teenuseid pakutakse. [–]</p>
<p>Ameti pädevus</p> <p>(Nõukogu määrus (EÜ) nr 207/2009)</p> <p>(Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 386/2012)</p>	<p>Eesmärgid</p> <p>Rakendada kaubamärke ja tööstusdisainilahendusi reguleerivaid õigusakte, mis annavad ettevõtetele õiguse ühtsele kaitsele kogu Euroopa Liidu territooriumil.</p> <p>Edendada arutelu, teadus- ja koolitustegevust, teabevahetust, uusimate infotehnoloogiliste abivahendite loomist ning parima tava levitamist intellektuaalomandi küsimustes.</p> <p>Ülesanded</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vastu võtta ja sisse kanda registreerimistaotlusi, — kontrollida registrisse kandmise tingimusi ja nende vastavust liidu õigusaktidele, — teostada olemasolevate siseriiklike kaubamärkide otsinguid liikmesriikide tööstusomandi õiguskaitse asutustes, — taotlused avaldada, — uurida kõiki kolmandate isikute vastuväiteid, — taotlused registreerida või tagasi lükata, — läbi vaadata tühistamise või kehtetuks tunnistamise taotlused, — tegeleda otsuste vastu esitatud kaebustega, — parandada arusaamist intellektuaalomandi väärtusest, — parandada arusaamist intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste ulatusest ja mõjust, — suurendada teadmisi avaliku ja erasektori parimatest tavadest intellektuaalomandi kaitsmiseks, — aidata süvendada kodanike teadlikkust intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste mõjust, — laiendada intellektuaalomandi õiguskaitstes osalevate isikute eriteadmisi, — laiendada teadmisi tehniliste vahendite (sealhulgas jälgimis- ja jälitamissüsteemid, mis aitavad eristada ehtsaid tooteid võltsitud toodetest) kohta, millega saab ära hoida intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumisi ning nende vastu võidelda,

	<p>— tagada süsteemid, mis aitavad parandada intellektuaalomandi valdkonnas tegutsevate liikmesriikide ametiasutuste vahelist teabevahetust interneti teel sellistes küsimustes, mis on seotud intellektuaalomandi õiguskaitsega, ning edendada koostööd nimetatud ametiasutustega ja nende vahel,</p> <p>— töötada liikmesriikidega konsulteerides selle nimel, et edendada rahvusvahelist koostööd intellektuaalomandiga tegelevate kolmandate riikide asutustega, et koostada strateegiaid ja arendada edasi intellektuaalomandi õiguskaitseks vajalikke meetodeid, oskusi ja vahendeid.</p>
<p>Juhtimine</p>	<p>Haldusnõukogu</p> <p><i>Koosseis</i></p> <p>— Üks esindaja igast liikmesriigist ja üks komisjoni esindaja ning nende asendusliikmed.</p> <p><i>Ülesanded</i></p> <p>— Nõustada juhatajat ameti pädevusse kuuluvates küsimustes.</p> <p>— Koostada kandidaatide nimekirjad (artikkel 125) juhataja, asejuhatajate, esimeeste ja apellatsioonikodade liikmete kohta.</p> <p>Ameti juhataja</p> <p>— Nõukogu nimetab ameti juhataja kuni kolme kandidaati sisaldava nimekirja põhjal, mille on koostanud haldusnõukogu.</p> <p>Eelarvekomitee</p> <p><i>Koosseis</i></p> <p>— Üks esindaja igast liikmesriigist ja üks komisjoni esindaja ning nende asendusliikmed.</p> <p><i>Ülesanded</i></p> <p>— Vastu võtta eelarve ja finantsmäärus, anda ameti juhatajale kinnitus eelarve täitmise kohta ja määrata otsinguaruannete maksumus.</p> <p>Taotlustega seotud otsused</p> <p>Otsuseid teevad:</p> <p>a) kontrollijad;</p> <p>b) vastulausete osakonnad;</p> <p>c) kaubamärkide haldus- ja õigusosakond;</p> <p>d) tühistamisosakonnad;</p> <p>e) apellatsiooninõukogu</p> <p>Välisaudit</p> <p>Euroopa Kontrollikoda.</p> <p>Eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon</p> <p>Ameti eelarvekomitee.</p>
<p>2013. aastal ameti käsutusse antud ressursid (sulgudes 2012. aasta andmed)</p>	<p>Eelarve:</p> <p>418 (429) miljonit eurot.</p> <p>Töötajate arv seisuga 31. detsember 2013</p> <p>861 (775) ametikohta ametikohtade loetelus, millest täidetud: 731 (680) + 171 (138) muud ametikohta (lepingulised abitöötajad, lähetuses viibivad riiklikud eksperdid, kohalik personal, tööjõudu vahendava agentuuri kaudu värvatud töötajad, erinõunikud)</p> <p>Personal kokku: 902 (818)</p>

2013. aasta tooted ja teenused
(*sulgudes 2012. aasta andmed*)**Kaubamärgid**

Esitatud taotlused: 114 421 (107 924)

Registreeritud taotlused: 98 092 (95 645)

Esitatud vastuväited: 17 006 (16 634)

Apellatsioonikodadele esitatud kaebused: 2 602 (2 339)

Lahendamisel olevad kaebused: 2 361 (2 352)

Disainilahendused

Esitatud: 95 429 (92 175)

Registreeritud: 84 056 (78 658)

Allikas: ameti edastatud lisa.

AMETI VASTUSED

11. Amet arutab praegu koos liikmesriikide ametitega meetmeid, et vähendada ülekandmiste tühistamise suurt määra. Lepiti kokku projekti täitmise katselises vahearuanandes, mis koostatakse iga kuue kuu järel. Katselised vahearuanDED on kavas koostada kõigile tähtsatele Siseturu Ühtlustamise Ameti ja liikmesriikide ametite projektidele niipea, kui katses osalejate ring laieneb. Ebavajalike ülekandmiste vähendamiseks hakkab amet koos riiklike ametitega analüüsima ka (2015. aasta) lepingute võimalikke korrigeerimisi.

12. Peale eespool mainitud meetmete, mis vähendaksid põhiliselt III, aga ka II jaotise ülekandmisi, töötab amet koos Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskusega (CdT) välja süsteemi, et vähendada aasta lõpu ülekandmiste mahtu. Lisaks tuleneb II jaotise ülekandmiste suur määr ameti peakorterite juurdeehitusest ja IT-arendustest, nagu märgib ka kontrollikoda.

Amet töötab välja meetmed igal aastal ülekantavate summade paremaks haldamiseks.

13. Kooskõlas rahvusvaheliste kvaliteedistandardite (ISO 27001) ja ameti eelarvekomisjoni kinnitatud sisekontrollistandardite (ICS 10) nõuetega koostas amet talitluspidevuse kava (BCP). See on nüüd ette nähtud ka 2013. aasta raamfinantsmääruses.

Novembris 2006 teavitati ameti juhatust – haldusnõukogu ja eelarvekomisjoni – ameti kolmetasandilisel stsenaariumil (0 tasand: kriisiohjemeeskond; 1. tasand: IT- ja logistikameeskonnad, avariitaaste koordineerimismeeskond ja üldise teabevahetuse meeskond; 2. tasand: taastamist korraldavad meeskonnad) põhinevast strateegiast, mis leidis toetust. Valvepersonalit tasustamine on ette nähtud personalieeskirjadega. Selle tasustamise eelarvemõju on kirjendatud kindlal eelarvereval ja seda ajakohastatakse (kooskõlas asutuse vajadustega) ja kinnitatakse eelarves igal aastal.

Talitluspidevuse kava koostati pärast väliskonsultantide abiga tehtud põhjalikku mõjuanalüüsi. Kava hõlmab ameti KÕIKI tegevusi.

Ameti valvepersonal täidab 25 ülesannet ja 2013. aastal maksti selle eest 402 458 eurot. Sellise laiahaardelise talitluspidevuse plaani rakendamise põhjused on järgmised.

Ameti nähtavus ja kokkupuude sidusrühmadega on suur ning amet on kohustatud tagama ööpäevaringse operatiivse e-teeninduse ning kasutajatele viivitamatult vastama. IT-süsteemi kättesaamatus mõjutaks tõsiselt talitluspidevust. Kogu ameti talitluspidevus on seega oluline ja avarii korral on kaasatud kõik osakonnad (liikmesriikidega tehtava koostöö ja intellektuaalomandi vaatluskeskuse nähtavus, suhtlemine Brüsseli kontoriga, kaugtöötajate tugi, lõivude laekumise toimimise tagamine (ametis kasutatav automatiseeritud IT-süsteem), samuti hangetega tegelev personal, kelle roll on avarii korral keskne (kõigi majandustoimikute haldus)). Meie tarnijate arvukuse ja rahvusvahelise tausta tõttu on ametliku dokumentatsiooni maht väga suur ning IT-st äärmiselt sõltuv.

Meie arvates õigustavad need põhjendused meie erinevust teistest asutustest.

Asutamisest alates on amet kasutanud vahetustes töötavat valvetööjõudu juba kaks korda, viimane kord seoses uue veebilehe käivitamisega.

Valve eest makstavad tasud moodustasid 2013. aastal vähem kui 0,5 % I jaotise kogukuludest. Kulud on samuti väiksemad kogu ameti veebiteenuste ühe tööpäeva tuludest

Amet võtab kontrollikoja tähelepanekut arvesse tööprotsesside, menetluste ja kavade iga-aastases läbivaatuses, et neid jätkuvalt parandada.

14. Amet võtab teadmiseks, et kontrollikoda peab kõiki eelmise aasta märkuste meetmeid lõpetatuks või mitte kohaldatuks.